

Сьогодні
14.01.2025

*Урок
№67*

Способи творення іменників

Мета: ознайомити з основними способами творення іменників в українській мові; навчити розпізнавати префіксальний, суфіксальний, префіксально-суфіксальний, безафіксний та спосіб складання; формувати вміння правильно застосовувати знання про способи творення іменників у практичних завданнях і мовленні; розвивати вміння учнів працювати з лінгвістичним матеріалом, знаходити та пояснювати закономірності у словотворенні; сприяти естетичному вихованню через красу слова.

Очікувані результати: учень/учениця розпізнає префіксальний, суфіксальний, префіксально-суфіксальний, безафіксний способи творення іменників; застосовує ці знання у практичних завданнях та у мовленні; знаходить та пояснює закономірності у словотворенні, пов'язані з творенням іменників.

Добрий день!
Сіли рівно, озирнулись,
Один одному всміхнулись.
Якщо добре працювати –
Вийдуть гарні результати.
Тож не гаємо ми час,
Бо знання чекають нас!

Сьогодні
14.01.2025

Повідомлення теми уроку

❖ На цьому уроці ми дізнаємось, як утворюються нові іменники в українській мові. Ви ознайомитеся з різними способами творення. Це допоможе вам краще розуміти, як з'являються нові слова і як правильно їх утворювати.

Сьогодні
14.01.2025

Перевірка домашнього завдання

Сьогодні
14.01.2025

Актуалізація опорних знань

Поставте іменники в кличний відмінок:

Друг –

Олена –

Учитель –

Дідусь –

Поставте іменники в кличний відмінок:

Друг – друже;

Олена – Олено;

Учитель – учителю;

Дідусь – дідусю.

Сьогодні
14.01.2025

Актуалізація опорних знань

Виправте помилки:

Привіт, Іван! Як справи, Оксана? Підходь сюди, брат! Дякую тобі, мама! Вітаю тебе, Катря!

Виправте помилки:

Привіт, Іване! Як справи, Оксано? Підходь сюди, брате! Дякую тобі, мамо! Вітаю тебе, Катре!

Сьогодні
14.01.2025

Запишіть сьогоднішню дату

Класна робота

Сьогодні
14.01.2025

Слово дня

Дові́ра

Ома́на

Зазіха́ти

Щомі́ті

Сьогодні
14.01.2025

Пригадуємо

1. Які є способи словотворення в українській мові?
2. Якого значення можуть надавати словам префікси і суфікси?

Сформулюйте особисті цілі на
урок.

Сьогодні
14.01.2025

Визначте, якими частинами мови є наведені слова. Розберіть їх за будовою.
Визначте спосіб творення

Прадід, садок, приморський, переказ,
землетрус, кінострічка.

Праді́д ☐ - префіксальний

Садо́к ☐ - суфіксальний

Приморськи́й ☐ - префіксально-суфіксальний

Перека́з ☐ - префіксальний

Землетру́с ☐ - складання основ

Кінострі́чка ☐ - складання основ

Сьогодні
14.01.2025

Розгляньте таблицю. Розкажіть про способи творення іменників. Доповніть зміст власними прикладами

Способи творення іменників

Спосіб творення	Приклади
Префіксальний	праліс (пра- + ліс), неправда (не- + правда)
Суфіксальний	глядач (гляд + -ач), хоробрість (хоробр + -ість)
Префіксально-суфіксальний	приморозок (при + мороз + -ок), підстаканник (під- + стакан + -ик)
Безафіксний	перепис (переписувати), синь (синіти)
Складання основ або слів	спецодяг (спец + одяг), лісостеп (ліс + степ)
Абревіація	МОН (Міністерство освіти і науки), НБУ (Національний банк України)
Перехід з однієї частини мови в іншу	черговий виконав доручення (хто?), чергове доручення (яке?)

Сьогодні
14.01.2025

Виконайте словотвірний розбір іменників. Висловіть припущення, чи можна визначити два способи творення слова «учительська». Обґрунтуйте свою думку. Поставте наголос у виділених словах

Прадід, каміння, **затишок**, левеня, прикордонник, виїзд, **закладка**, газогін, ООН, учительська, **загадка**.

Прадід – дід (префіксальний), каміння – камінь (суфіксальний), затишок – тиша (префіксально-суфіксальний), левеня – лев (суфіксальний), прикордонник – кордон (префіксально-суфіксальний), виїзд – їздити (префіксальний), закладка - класти (префіксально-суфіксальний), газогін – газ+гін (складання основ), ООН (аббревіація), учительська – учитель (суфіксальний), загадка – гадати (префіксально-суфіксальний).

загадка

Сьогодні
14.01.2025

Запам'ятовуємо наголос

закладка

Сьогодні
14.01.2025

Запам'ятовуємо наголос

за^атишок

Сьогодні
14.01.2025

Щоденні 5

ЩОДЕННІ 5

(Daily 5)

Сьогодні
14.01.2025

Щоденні 5

Читання для
себе

Читання для
когось

Слухання

Робота із
словами

Письмо для
себе

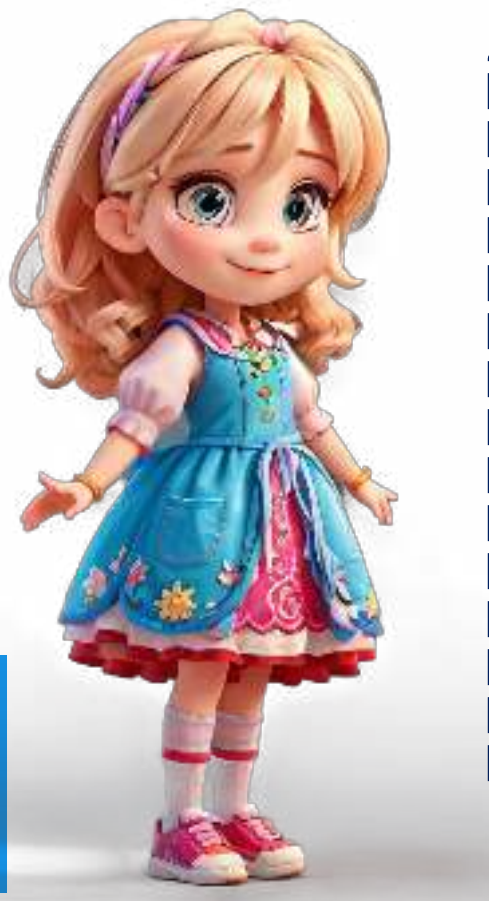

Іменники із префіксами **ви-, від-, за-, на-, над-, об-, пере-, під-, по-, при-, про-, роз-**, утворені від іменників та дієслів, мають наголос здебільшого на префіксах (**за**хід, **роз**стріл, **зати**шок, **пере**біг, **при**повідка тощо), але **розг**ром, **зачи**н, **набі**р.

Сьогодні
14.01.2025

Робота в групах

Утворіть якомога більше слів:
I група — від іменника «книга»;
II група — від іменника «правда».
Запишіть їх, визначте спосіб
творення.

Сьогодні
14.01.2025

Установіть відповідність між частинами прислів'їв. Випишіть іменники,
утворіть спільнокореневі слова різними способами словотворення

Хто мови своєї цурається,

її за вітром не розвієш.

Рідна мова — не полова:

золотий ключ.

Слово до слова —

складається мова.

Красне слово —

хай сам себе стидається.

Мова – вимова (преф.), мовник (суф.),
перемовлятися (преф.-суф.), мовознавство
(складання основ).

Полова – полов'яний (суф.).

Слово – словник (суф.), безслівний (преф.-
суф.), словосполучення (складання основ).

Вітер – вітряний (суф.), вітрозахист (складання
основ).

Ключ – ключик (суф.).

Сьогодні
14.01.2025

Закріплення вивченого

Яким способом утворено іменник "співак"?

- А) префіксальний;
- Б) суфіксальний;
- В) безафіксний;
- Г) складання основ.

- А) префіксальний;
- Б) суфіксальний;**
- В) безафіксний;
- Г) складання основ.

Сьогодні
14.01.2025

Закріплення вивченого. Установіть відповідність

Іменник	Спосіб творення
Підстаканник	а) Суфіксальний
Праліс	б) Префіксальний
Книжка	в) Префіксально-суфіксальний
Водограй	г) Складання основ

Сьогодні
14.01.2025

Рефлексія «Запитання від віртуального друга»

Якийсь кріндж.

Та найсовий урок!

Ну це повний треш ...

«OMG». Було сумно та не цікаво.

Засвоїв знання на «izi»!

Сьогодні
14.01.2025

Пояснення домашнього завдання

Вивчити поданий матеріал.

**Утворити іменники від поданих слів: добро,
успіх, розум, сміливість, краса, диво,
обмеження, листівка, зорі.**

Сфотографувати письмову роботу та надіслати мені на освітню платформу для дистанційного навчання HUMAN або на електронну адресу altinbaeva_l_m@school55.pp.ua

Хай щастить!

